

HET VEILIGHEIDSPLAN HELPT JE VERDER!

Je veilig voelen is misschien wel het állerbelangrijkste om fijn te kunnen leven. Als gebiedsteammedewerker sta jij midden in de samenleving. Waar je mooie maar ook moeilijke situaties tegenkomt, zoals onveiligheid in gezinnen. Acuut of met zorgen voor later. Dat vraagt actie en het gebiedsteam is daarbij onmisbaar. Maar hoe bouw je samen aan blijvende veiligheid? Zonder terugval en her-meldingen?

Het veiligheidsplan helpt hierbij. Een praktisch plan met heldere afspraken. Over de zorgen die er zijn, de veiligheidseisen, het verminderen van risico's en herstel van betrokkenen. Je maakt het samen en iedereen weet: dit moet er veranderen en zo gaan we het doen. In deze folder ontdek je de waarde van het veiligheidsplan. Én van het handige koelkastmodel.

Ieder gezin verdient blijvende veiligheid. Het veiligheidsplan maakt werken aan veiligheid makkelijker en succesvoller. Nieuwsgierig hoe? Je leest het hier.

5

VOORDELEN VAN HET VEILIGHEIDSPLAN

- Onveiligheid wordt concreet en bespreekbaar
- Veiligheid wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid
- De veiligheidsafspraken geven houvast en richting
- Er is aandacht voor directe en toekomstige veiligheid
- Het zorgt voor minder terugval en her-meldingen.

'Gezinsleden krijgen een duidelijke rol in het bereiken van veiligheid'

Handig → koelkast-A4!

Is de situatie in een gezin acuut onveilig? Dan is er vaak geen tijd om meteen een uitgebreider veiligheidsplan te maken. Toch zijn ook dan helder overzicht en duidelijke afspraken nodig. Het koelkastmodel helpt hierbij; een soort mini-veiligheidsplan voor dat moment. Letterlijk op de koelkast!

Ook later in een traject is het koelkast-A4 handig. Het maakt de afspraken uit het veiligheidsplan letterlijk zichtbaar in huis. Zo wordt iedereen er dagelijks aan herinnerd.

De formats voor het koelkast-A4 en het veiligheidsplan vind je op sdfryslan.nl/veiligheidsplan

Gezin in beeld

Janneke (37) is gescheiden en heeft twee jonge kinderen. De vader ziet de kinderen om het weekend, maar is op enige afstand. Het gaat niet goed in het gezin. Er zijn zorgen bij school en huisarts, het gezin komt in beeld bij het gebiedsteam. Gebiedsteammedewerker Anton bezoekt Janneke en haar kinderen. Het wordt duidelijk dat de thuissituatie niet veilig is. Het huis is rommelig en onhygiënisch. De kinderen hebben obesitas en gaan regelmatig niet naar school. Ook ontbreken regels in huis en Janneke voelt zich slecht, vertelt ze Anton. Maar ze ontwijkt hulp en bij een volgende afspraak laat ze het afweten.

Naast het invullen van de risicotaxatie constateert Anton dat het veiligheidsplan nu cruciaal is. Hij maakt het plan samen met het gezin. In het plan komt een korte beschrijving van het gezin en de direct betrokkenen, waaronder de vader. Daarnaast de grootste zorgen qua veiligheid én de belangrijkste afspraken om samen te maken. Het lukt om Janneke erbij te betrekken, ook de vader wordt met haar toestemming ingelicht. Hij schrikt van de situatie en had geen idee hoe ernstig het was. Op nummer 1 komt de afspraak dat Janneke altijd aanwezig is als zij en Anton afspreken. Daarnaast krijgt vader een grotere rol en wordt hulp opgestart voor Janneke.

Alle eerste veiligheidsafspraken staan nu zwart op wit in het veiligheidsplan, met akkoord van beide ouders. Ook hangen de afspraken op de koelkast bij Janneke thuis. Deze worden bij elke ontmoeting gecheckt en soms aangepast. Ze vertelt Anton dat het haar helpt de afspraken dagelijks te zien. Janneke staat wat meer open voor hulp, beide kinderen krijgen een buddy. Het gezin heeft nog een flinke weg te gaan. Toch is er een opening gevonden en de verandering in gang gezet. Het veiligheidsplan met duidelijke afspraken geeft houvast. Niet alleen nu, ook voor straks.

Gebiedsteammedewerker Sandra Supheert

'Geen eindeloos papierwerk, maar to the point'

'Weer een plan? Zit ik niet op te wachten. Herkenbaar? Het was mijn eerste gedachte bij het veiligheidsplan. Als gebiedsteammedewerker willen we graag één ding: gezinnen verder helpen en niet onnodig tijd kwijt zijn aan papierwerk. We hebben immers al het ondersteuningsplan, noodzakelijk voor verwijzing naar jeugdzorg? Toch ben ik om. Helemaal. Ik deed mee aan de pilot veiligheidsplan in Friesland. Meerdere gebiedsteams experimenteerden met het format. En het wérkt. Om veiligheid te borgen, is een veiligheidsplan enorm helpend. Het focust op het gezin en op alle relevante zaken rond veiligheid. Niet met eindeloos papierwerk, maar to the point. In het plan staan concrete afspraken met het gezin voorop. Over de omgang met elkaar en het herstellen van de rust.

Je maakt het plan samen met de gezinsleden en zo wordt veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Gezinsleden krijgen erkenning en een duidelijke rol in het bereiken van die veiligheid. Met dit plan blijft veiligheid ook steeds top of mind bij iedereen. Niet alleen in het heetst van de strijd, juist ook als de rust wat terugkeert. Omdat het plan ook gaat over de langere termijn. Wat is dan nodig? Zo voorkom je her-meldingen. Ik ervaar dat tijd investeren aan de voorkant, zich later uitbetaalt. Want met dit plan kom je samen veel sneller tot de kern. Het maakt onveiligheid bespreekbaar. Confronterend, wel noodzakelijk. Is er nauwelijks tijd in een acute situatie? Dan kun je het beknopte koelkast-A4 eerst inzetten. Sowieso is het handig dat de belangrijkste afspraken gedurende het hele traject bij gezinnen thuis op de koelkast hangen. Zo komt veiligheid letterlijk in zicht!'

Dit staat erin:

- De direct betrokkenen
- Top 3 onveilige situaties
- Top 3 veiligheidsafspraken
- Eerstvolgende evaluatiemoment
- Contactgegevens gebiedsteam-medewerker
- Contactgegevens hulp- en steunbronnen

ZÓ WERKT HET VEILIGHEIDSPLAN

Vermoed of signaleer je een onveilige situatie in een gezin? Wordt een kind bedreigd of is sprake van mishandeling? Je kunt dan de volgende route mét veiligheidsplan volgen. Deze sluit aan bij de werkwijze van Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming:

1 Betrek altijd een SKJ-geregistreerde collega, tenzij je dit zelf bent.

2 Vul een risicotaxatie in, om de veiligheidsrisico's te beoordelen.

3 Pas de Meldcode toe bij alle (vermoedens van) onveilige situaties op het gebied van mishandeling, misbruik of huiselijk geweld.

PAST EEN SITUATIE NIET BINNEN DE MELDCODE?

- Bespreek de veiligheid en risico's dan met het gezin. Je kunt aangeven dat het gebiedsteam graag gezamenlijk wil werken aan verbetering.
- Vertel dat het gebiedsteam zo nodig een melding doet bij Veilig Thuis of de Raad voor de Kinderbescherming.

5 Stem alle afspraken en de taakverdeling af met betrokkenen (zoals het gezin, het informele netwerk, instanties en betrokken professionals). Dit geldt voor elke fase in het veiligheidsplan.

6 Evalueer regelmatig de minimale eisen en gemaakte afspraken met het gezin en betrokkenen. Beschrijf in het veiligheidsplan hoe én hoe vaak wordt geëvalueerd. Pas het plan na een evaluatie zo nodig aan en bespreek aanpassingen met betrokkenen. Gaat het slechter of komen betrokkenen afspraken niet na? Ook dán kan een aanpassing van het plan volgen.

4 Maak bij directe onveiligheid of zorg over de toekomst een veiligheidsplan. Je maakt dit plan samen met het gezin. Het gaat over directe veiligheid, het verkleinen van risico's én herstel van kind en gezin.

HET PLAN BEGINT MET:

- De persoonsgegevens van alle gezinsleden
- Beschrijving van het netwerk rond het gezin
- De actuele veiligheidssituatie met de belangrijkste zorgen
- De minimale eisen en afspraken voor directe veiligheid

Nu geen tijd voor een uitgebreider plan? Gebruik dan eerst het koelkast-A4.

IS ER GEZORGD VOOR DIRECTE VEILIGHEID? DAN VOLGT IN HET PLAN DE RISICOGESTUURDE ZORG:

- Een beschrijving van de aanwezige risico's die opnieuw onveiligheid kunnen veroorzaken.
- De afspraken om deze risico's te verkleinen en terugval te voorkomen.

AANSLUITEND VOLGT DE HERSTELGERICHTE ZORG:

- De benodigde hulp om de meegemaakte onveiligheid te verwerken, zoals traumabehandeling.
- De afspraken voor herstelgerichte zorg.

Ondersteuningsplan & veiligheidsplan: Een sterk duo

Een ondersteuningsplan is noodzakelijk voor het onderbouwen van een verwijzing naar jeugdzorg. Een veiligheidsplan is helemaal gericht op herstel en borging van de veiligheid; het focust op het gezin en alle veiligheidsaspecten. Afspraken over de risicogestuurde en herstelgerichte zorg kun je ook opnemen in het ondersteuningsplan. Het is sowieso belangrijk om - waar nodig - in beide plannen naar elkaar te verwijzen.